

[Ellinger.]

skellige i et saa lille Land som vort. Vel er der paa Grund af Bibliotekernes Opretelse kommet en ret stor Læselyst hos Folk og forhaabentlig ogsaa en ret stor Lærelyst, men nægtes kan det ikke, at i vide Kredse her i Landet er Læselysten noget større en Købelysten, selv hvor Købevenen er til Stede.

Det ærede Medlem, som nylig talte, var inde paa Biblioteksforholdene og bebredede Bibliotekerne, at de ikke i tilstrækkelig Grad støttede dansk Aandsarbejde. Det er muligt, at det ærede Medlem har Ret deri; i det hele taget er Bibliotekernes Virksomhed, hvor fortjenstfuld den end er, nok værd at tage op til Overvejelse, f. Eks. i Udvalget, ogsaa med Hensyn til deres Betydning for Forfatterne. Der er jo fremkommet flere Forslag om, hvordan Forfatterne i nogen Grad kan holdes skadesløse for den Benyttelse af deres Værker, der sker gratis gennem Bibliotekerne. Der er fremkommet det bekendte 5 Øres Forslag og andre Forslag, og er end intet af disse Forslag let at gennemføre — jeg ved ikke, hvad Ministerens Tanker er i saa Henseende —, kræver imidlertid dette Spørgsmaal en Overvejelse. Det er ikke gjort alene med Møder i Forfatterforeningen og udenfor denne og Artikler og drabelige Kampe, men det er et ret alvorligt Spørgsmaal for Forfatterne; som det var rart, om der kunde findes en nogenlunde fornuftig Løsning af.

De Ændringer, der her foreslaas til forskellige af Lovens Paragraffer, og som er fremhævet med Kursivtryk, er ret spredte; derfor maa ogsaa de Bemærkninger, man vil knytte til de nye Bestemmelser, blive ret spredte.

I § 2 gives der en Beskyttelse for Reklamer med Hensyn til Tekst, Billedstof og Komposition; disse 3 Ting skal altsaa ikke være forenede, og det vil sige, at der ogsaa gives Beskyttelse for Reklamer alene med Hensyn til Tekst. Det forekommer mig nu overmaade vanskeligt. Jeg ser meget godt, at 4 Mands Udvalget i Betænkningen har givet en vis Forklaring paa, hvad man mener, og hvad man ikke mener med denne Bestemmelse, men det vilde være heldigt, om Loven kunde affattes klart, for en Reklame med Hensyn til Teksten saadan i al Almindelighed kan man umuligt beskytte, men jeg maa ogsaa indrømme, at man her som i andre Love undertiden er henvist til Anvendelsen af lidt svævende Udtryk, fordi man ikke kan komme det nærmere. Et saadant svævende Udtryk forekommer f. Eks.

ogsaa i § 9, hvorefter en Forfatter har Ret til at modsætte sig Forvanskninger og Beskæringer eller andre Ændringer, der maa anses for at medføre en væsentlig Forringelse af hans Værk. Nu er det et Spørgsmaal, hvem der skal bedømme, om det drejer sig om en væsentlig Forringelse eller ej, og det kan, saa snart vi er inde paa Aandsprodukter, hænde, at det, Forfatteren selv betragter som en Forringelse, maaske af andre betragtes som en Forbedring af hans Værk. Noget lignende findes ogsaa senere med Hensyn til Kunstnere i § 27, hvor der bruges samme Udtryk: Forvanskning eller Beskæring. Vi har set i disse Dage, at en bekendt Maler har tilintetgjort sit Værk, fordi man præsenterede ham det til Udtalelse i en Skikkelse, der var meget forskellig fra den Skikkelse, han i sin Tid havde givet det, og jeg kan fuldstændig forstaa den Vrede, som denne Mand ytrede — han ytrede den jo meget kraftigt, nemlig ved Sønderskæring af Billedet. Han kunde naturligvis have ytret den mindre kraftigt, nemlig ved at skære Hjørnet ud, hvor hans Navn stod, og saa for Resten lade Værket gaa videre, men det Spørgsmaal skal jeg for øvrigt ikke komme ind paa, det bliver nu Genstand for en Retssag, saa vidt jeg kan skønne. Men dette, hvad der er væsentligt, kan være noget tvivlsomt, og hvem skal afgøre det? Det skal maaske gøres til Genstand for et Søgmaal, saa skal det afgøres der, men vi har mange Gange set, hvorledes Retten er i store Vanskeligheder, naar den skal ind paa at bedømme den Art Spørgsmaal.

I Anmærkningerne til Lovforslaget staar der, at der i § 8 er indført en Beskyttelse for Talere paa politiske, folkeoplysende og lignende Møder. Jeg kan nu ikke se, at Beskyttelsen egentlig er til Stede, thi der staar, at saadanne Taler ved disse Møder frit kan refereres i Pressen, og saa ved jeg ikke, hvor Beskyttelsen er. (*Undervisningsministeren* [Borgbjerg]: De kan ikke udgives). Nej, de kan ikke udgives, det er meget rigtigt, det er maaske ogsaa Mening, men der er vel ingen, der har tænkt paa at udgive andres Taler paa politiske Møder — det skulde da være mine, ellers kan jeg ikke tænke mig, at der skulde være nogen stærk Tilbøjelighed i saa Henseende.

Det er meget tvivlsomt, om det gaar an i en Lov at bestemme det, der staar omtrent midt i § 9 om, at der kan ske noget, uanset hvad der derom maatte være fastsat i Forlagskontrakten. Er det nu muligt, at man saadan i Almindelighed træffer